

گفتمان صلح در شعر زنانه عرب

معصومه نعمتی قزوینی

استادیار زبان و ادبیات عربی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

چکیده

منطقه خاورمیانه به دلیل موقعیت ویژه استراتژیکی از دیرباز عرصه جنگ‌های فراوانی بوده است. جنگ‌هایی که پیامدی جز ویرانی، مرگ، آوارگی و اندوه برای مردم نداشته است. همین امر، دعوت به صلح و جنگ ستیزی را به یکی از مضامین اصلی و مشترک در ادبیات کشورهای این منطقه مبدل کرده است. در این میان به نظر می‌رسد با توجه به ویژگی‌های عاطفی و روحی زنان، مبارزه با جنگ و خشونت و در مقابل دعوت به گفتمان صلح یکی از دغدغه‌های اصلی آنان در آفرینش آثار ادبی باشد. پژوهش حاضر با روش توصیفی-تحلیلی و با هدف تبیین نوع نگاه زنان شاعر به این مسئله، اشعار سه تن از شاعران زن برجسته عرب یعنی نازک الملائکه (عراق)، غادة السمان (سوریه) و سعاد الصباح (کویت) را مورد تحلیل و بررسی قرار داده و به این نتیجه رسیده است که نفی خشونت و جنگ و در مقابل دعوت به صلح و آشتی یکی از دغدغه‌های اصلی آنان است که با بیانی صریح و به دور از هرگونه ابهام و رمز پندان تاکید کرده اند. این در حالی است که ملائکه به دلیل درگیری عراق در جنگ‌های پیاپی، بیش از دو شاعر دیگر به این موضوع پرداخته است.

کلیدواژه: شعر عربی، شعر زنانه، صلح، جنگ ستیزی